



Komisja do Zwalczenia  
Dopingu w Sporcie

# AKTUALNE PROBLEMY ZWALCZANIA DOPINGU W SPORCIE KWALIFIKOWANYM



# DEFINICJA DOPINGU

Dopingiem jest stosowanie przez zawodników zakazanych środków farmakologicznych lub metod uznanych za dopingowe.



## Stosowanie Substancji Dopingujących / rys historyczny/

- Środki psycho – stymulujące – np. amfetamina – używana w czasie działań wojennych jako „lek usuwający senność i podnoszący efektywność pracy”,
- kokaina – liście krzewu koka znane od ponad 3000 lat – nazywane „darem syna boga słońca” używane w celu zmniejszenia uczucia głodu i zmęczenia oraz rozweselania smutnych”
- Środki narkotyczne opium /morfina/– znane od blisko 4000 lat, służyły do łagodzenia bólu głównie wśród żołnierzy na wojnie /choroba żołnierzy/. Używane również w celach odurzających,
- Steroidy anaboliczno androgenne – przyczyny stosowania to marzenia człowieka aby być pięknie zbudowanym i silnym.



## Rys historyczny - ciąg dalszy

- Pierwszy ujawniony przypadek stosowania dopingu anabolicznego sięga lat 60-tych,
- Historia stosowania preparatów hormonalnych (wyciągi wodne z jąder ) znana jest od 19 wieku i przynosiła poprawę zdrowia i wzrost siły,
- Stosowanie sterydów lata 50-60 przez ZSRR, NRD i inne kraje komunistyczne.



## Rys historyczny - ciąg dalszy

- Doping krwią – początki wykorzystania w działaniach wojennych – loty na dużej wysokości w warunkach hipoksji,
- Pierwsze próby transfuzji krwi i wyrównywania niedokrwistości w trakcie IO w Montrealu,
- Manipulacje farmakologiczne, chemiczne i fizyczne rozpoczęły się z chwilą pojawienia się kontrolnych badań antydopingowych,



## Rys historyczny - ciąg dalszy

- Kanabinoidy (THC) – marihuana i haszysz – wysuszone liście, owoce, nasiona i łodygi konopi używane do papierosów - zmniejszają lęk, napięcie nerwowe i wykazują działanie podobne do alkoholu.



# Historia Systemu Zwalczenia Dopingu w Sporcie

- 1987 – Założenie Laboratorium Antydopingowego w Warszawie
- 1988 – Powstanie Komisji Antydopingowej w Polsce.  
Od początku polskie przepisy antydopingowe były zgodne z właściwymi punktami Międzynarodowej Karty Olimpijskiej Przeciwko Dopingu w Sporcie oraz Konwencji Anty Dopiningowej Rady Europy,
- 1990 – Ratyfikacja Konwencji Antydopingowej Rady Europy przez Polski rząd,
- 2003 – Podpisanie przez Polskie Władze Światowego Kodeksu Antydopingowego,
- 2005 – Akredytacja WADA dla Laboratorium w Warszawie,
- 2007 – Ratyfikacja Konwencji Antydopingowej UNESCO przez polskie władze



Komisja do Zwalczenia  
Dopingu w Sporcie



# Światowa Agencja Antydopingowa (WADA)

*Jest to międzynarodowa niezależna Organizacja odpowiedzialna za promocję, koordynację i monitorowanie wszystkich dostępnych prawnie form walki przeciwko dopingowi w sporcie.*





## Kalendarium wydarzeń

- Rok 1998 szokujące wydarzenia związane ze stosowaniem dopingu u kolarzy zawodowych w wyścigu Tour de France,
- W reakcji na te wydarzenia MKOL w porozumieniu ze wszystkimi organizacjami sportowymi zwołuje Międzynarodową Konferencję w Lozannie w dniach 2-4 lutego 1999 roku wydając Deklarację o powołaniu Międzynarodowej Agencji Antydopingowej WADA (praktyczną działalność rozpoczęła od Igrzysk Olimpijskich w Sydney),
- Formalnie została powołana na mocy opisanej Deklaracji w dniu 10 listopada 1999 roku w Lozannie przyjmując jako główne zadania promocje i koordynację w zakresie walki z dopingiem prowadzonej na forum międzynarodowym,
- WADA prawnie została powołana jako prywatna Fundacja w oparciu o właściwe zapisy prawa szwajcarskiego, z inicjatywy MKOL, z udziałem i pomocą Rządów, Organizacji Międzyrządowych, władz publicznych, oraz prywatnych organizacji walczących przeciw dopingowi w sporcie.
- WADA składa się po równo z przedstawicieli ruchu olimpijskiego i władz publicznych.
- Na czele WADA stanął jej prezydent Richard Pound.



# Światowy Kodeks Antydopingowy

- Światowy Kodeks Antydopingowy został przyjęty w 2003 roku na Światowej Konferencji Antydopingowej w Kopenhadze zaś formalnie wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2004 roku.
- Światowy Kodeks Antydopingowy jest dokumentem harmonizującym antydopingowe regulacje prawne we wszystkich krajach i we wszystkich dyscyplinach sportu,
- Kod dostarcza zarysu dla kreowania polityki antydopingowej, zasad i regulacji prawnych w stosunku do Sportowych Organizacji jak również władzy publicznej,
- Światowy Kodeks Antydopingowy składa się z części głównej oraz integralnie z nią związaną Listą Substancji i Metod Zabronionych, standardami testowania, standardami laboratoryjnymi i wyłączeń terapeutycznych (TUE).



## Struktura Organizacyjna WADA

- WADA składa się z Rady Fundacji, Komitetu Wykonawczego oraz wielu Komitetów roboczych,

- Komitety Robocze

*Komitet Zawodniczy,*

*Komitet Edukacji i Etyki,*

*Komitet administracji i finansów,*

*Komitet Zdrowia, Medycyny i Badań*

*komitet pracujący nad listą środków i metod zabronionych,*

*komitet pracujący nad wyłączeniami terapeutycznymi TUEC,*

*komitet koordynujący prace akredytowanych laboratoriów,*

*panel zajmujący się zwalczaniem dopingu genetycznego,*

WADA dla sprawnego globalnego działania utworzyła Główne swe Biuro w Montrealu oraz Biura Regionalne w Europie (Lozanna), w Azji (Tokyo), w Afryce (Cape Town) oraz w Ameryce Południowej (Montevideo)



## Misja – główne pola działania WADA

- **Stać praca nad Kodem, wprowadzanie i zgodność** – ułatwianie procesu wprowadzania zasad Kodeksu na grunt Organizacji Sportowych i właściwych struktur państwowych, monitorowanie procesu stosowania się stron do zapisów Kodeksu,
- **Nauka i medycyna** – rozwój działań na rzecz nowych technik detekcji zabronionych środków i metod, aktualizacja i utrzymanie listy środków zabronionych, akredytowanie laboratoriów antydopingowych, monitorowanie przyznanych wyłączeń terapeutycznych,
- **Koordinacja zarządzania badaniami** – rozwój i utrzymanie informatycznych systemów zarządzających badaniami (ADAMS), zawiadywanie bazą danych,
- **Rozwój działalności antydopingowej** – koordynacja organizacji w różnych regionach świata o różnych stopniach możliwości finansowych i organizacyjnych w implementowaniu zapisów Kodeksu,
- **Edukacja** – opracowanie i koordynacja działań prewencyjnych, pomoc we wprowadzaniu w krajach programów edukacyjnych,
- **Edukacja zawodników** – prowadzenie działań edukacyjnych podczas wielkich imprez sportowych,
- **Wykonywanie badań poza zawodami** – koordynowanie procesu niezapowiedzianych badań antydopingowych poza zawodami poprzez współdziałanie na tym polu z wieloma organizacjami.



# Co znaczy „Play true”?

## „Play true”

*Jest to hasło - slogan Światowej Agencji Antydopingowej,  
Graj zgodnie z prawdą i wiernie oddawaj sportową rzeczywistość*

## Logo

*zielony znak równości w środku czarnego pola wyraża uniwersalnego ducha sportu realizującego wszystkie formy wysiłku sportowego wolnego od sztucznego sposobu zwiększania ludzkich możliwości wysiłkowych.*

*Znak równości reprezentuje sprawiedliwość i równość, zaś czarne pole reprezentuje te zasady w sporcie wobec których wszyscy sportowcy powinni się odnosić z należnym respektem.*

*Kolory symbolu WADA mają znaczenie gdyż czarny odpowiada za sprawiedliwość wśród sędziów, zielony wywołuje image zdrowia, natury i tradycyjnie pojmowanego pola do gry.*



## NIEZBĘDNE KONTAKTY

- [www.wada-ama.org](http://www.wada-ama.org)
- [www.antydoping.pl](http://www.antydoping.pl)

*API - Antydopingowe Pogotowie Informacyjne 24 h  
695 367 464, 695 DOPING*

*Baza Leków,*

*Formularze Wyłączeń Terapeutycznych*

*Standardy testowania, laboratoryjne i Lista substancji  
zabronionych.*

- [www.insp.waw.pl](http://www.insp.waw.pl)
- [www.doping-prevention.de/pl.html](http://www.doping-prevention.de/pl.html)